

-ร่าง-

ประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ /2568

เรื่อง หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า

(Merchant Fraud Management: MFM)

1. เหตุผลในการออกประกาศ

ปัจจุบันการชำระค่าสินค้าและบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ได้รับความนิยม และมีปริมาณธุรกรรมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้แก่ร้านค้าในการรับชำระเงินผ่านช่องทางดังกล่าว เช่น การวางเครื่องรับบัตร (Electronic Data Capture: EDC) การให้บริการ Quick Response Code (QR Code) การให้บริการ online direct debit โดยผู้ประกอบการที่มีบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ร้านค้าต้องมีการรู้จักร้านค้า ทั้งในมิติความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับร้านค้า ประเภทสินค้า หรือบริการ เจ้าของหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า และวิธีการรับชำระค่าสินค้าหรือบริการ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าได้อย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทั้งร้านค้าที่มีสัญญาโดยตรงกับผู้ประกอบธุรกิจ และร้านค้าที่ผู้ประกอบการมีส่วนร่วมในการให้บริการจากการเชื่อมต่อเพื่อทำธุรกรรมผ่านระบบของผู้ประกอบธุรกิจ

อย่างไรก็ตาม การรู้จักและการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ อาจส่งผลกระทบต่อผู้ใช้บริการทางการเงินและความเชื่อมั่นต่อระบบการชำระเงินในวงกว้าง ประกอบกับ รูปแบบภัยทุจริตดิจิทัลที่จากการทำธุรกรรมทางการเงินมีหลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสวมรอยทำธุรกรรมแทนลูกค้า (unauthorized payment fraud) หรือการหลอกลวงประชาชนให้หลงเชื่อและชำระเงินไปให้มิฉฉาซีพด้วยตนเอง (authorized payment fraud) การจัดตั้งร้านค้าปลอมที่ไม่ได้ขายสินค้าจริง หรือการขายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

ธนาคารแห่งประเทศไทยจึงเห็นควรยกระดับการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า (Merchant Fraud Management: MFM) ตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งยุติความสัมพันธ์กับร้านค้า โดยปรับปรุงหลักเกณฑ์การประเมินและการจัดระดับความเสี่ยง และการจัดให้มีกระบวนการรู้จักและบริหารจัดการความเสี่ยงให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงร้านค้า ให้ครอบคลุมการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัล ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย มาตรการบริหารความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายใน และการติดตามตรวจสอบ โดยมีหลักการสำคัญ คือ

1) การกำหนดนโยบายและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง (policy and risk management framework) ที่ครอบคลุมกระบวนการทำงานและความเสี่ยงสำคัญ

2) การดำเนินการตามนโยบายและมาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ (actions) และการดำเนินการเมื่อเกิดเหตุภัยทุจริตดิจิทัล (response) ที่สามารถทำได้อย่างทันท่วงที มีประสิทธิภาพ

3) การยกระดับการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจให้ได้มาตรฐาน และสามารถป้องกันภัยทุจริตทางดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บริการการชำระเงินมีความปลอดภัยและน่าเชื่อถือ

2. อำนาจตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 24 และมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติระบบการชำระเงิน พ.ศ. 2560 ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า (Merchant Fraud Management: MFM) ตามความในประกาศฉบับนี้

3. หนังสือเวียนและแนวนโยบายที่ยกเลิก

3.1 หนังสือเวียนที่ ธพท.ผนช.(02) ว. 948/2564 เรื่อง นำส่งแนวนโยบายการรู้จักและการบริหารจัดการติดตามความเสี่ยงร้านค้าสำหรับการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Policy Guideline: Know Your Merchant (KYM))

3.2 หนังสือเวียนที่ ผนช.(02) ว. 5/2566 เรื่อง การปฏิบัติตามแนวนโยบายการรู้จักและการบริหารจัดการติดตามความเสี่ยงร้านค้าสำหรับการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (Know Your Merchant (KYM)) โดยเคร่งครัด

4. ขอบเขตการบังคับใช้

ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับ

1. ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วย
 - 1.1 ผู้ประกอบธุรกิจบริการแก่ผู้รับบัตร (acquirer)
 - 1.2 ผู้ประกอบธุรกิจบริการสนับสนุนบริการแก่ผู้รับบัตร (payment facilitator)
 - 1.3 ผู้ประกอบธุรกิจบริการรับชำระเงินแทน
2. ผู้ประกอบธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ (e-Money)

5. เนื้อหา

5.1 นิยาม

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบการธุรกิจบริการการชำระเงินภายใต้การกำกับตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน ซึ่งให้บริการรับชำระเงินค่าสินค้า ค่าบริการ หรือค่าอื่นใด ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์แก่ร้านค้า ได้แก่ ผู้ประกอบการธุรกิจบริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และผู้ประกอบการธุรกิจบริการเงินอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้บริหารระดับสูง” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีอำนาจและความรับผิดชอบในการวางแผน การกำกับ หรือการควบคุมกิจกรรม รวมถึงการจัดการและการบริหารงานของผู้ประกอบการธุรกิจ

“ผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า” หมายความว่า บุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารและควบคุมกิจการของร้านค้าให้เป็นไปตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น กรรมการหรือผู้จัดการที่มีอำนาจลงนาม รวมถึงบุคคลซึ่งได้รับมอบอำนาจทอดสุดท้าย (หากมี)

“ผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง” หมายความว่า บุคคลธรรมดาผู้เป็นเจ้าของที่แท้จริง หรือมีอำนาจควบคุมความสัมพันธ์ทางธุรกิจของร้านค้ากับผู้ประกอบการ หรือบุคคลที่เจ้าของร้านค้าทำธุรกรรมแทน รวมถึงบุคคลผู้ใช้อำนาจควบคุมนิติบุคคลหรือบุคคลที่มีการตกลงกันทางกฎหมาย

“ร้านค้า” หมายความว่า ผู้ขายสินค้า ผู้ให้บริการ หรือเจ้าหน้าที่ผู้ประกอบการ ให้บริการรับชำระเงิน ไม่ว่าจะเป็นการรับชำระเงินจากการให้บริการรับชำระเงินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือเป็นการรับชำระเงินจากการให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การให้บริการรับชำระเงินด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์ การให้บริการ Quick Response Code (QR Code) และการให้บริการ online direct debit

“ร้านค้าหลัก (master merchant)” หมายความว่า ร้านค้าที่มีสัญญากับผู้ประกอบการธุรกิจในการใช้บริการรับชำระเงิน เพื่อทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการรับชำระเงินจากลูกค้า จัดการและกระจายเงินให้กับร้านค้าอื่นที่อยู่ภายใต้การจัดการหรือช่องทางการจัดจำหน่ายของร้านค้าหลัก เช่น ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลประเภทตลาดสินค้าตามกฎหมายของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ร้านค้าอื่นภายใต้ร้านค้าหลัก (sub merchant)” หมายความว่า ร้านค้าที่เสนอขายสินค้าหรือบริการแก่ลูกค้าภายใต้การจัดการหรือช่องทางการจัดจำหน่ายของร้านค้าหลัก เช่น ร้านค้าภายใต้ผู้ให้บริการแพลตฟอร์มดิจิทัลประเภทตลาดสินค้าตามกฎหมายของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงร้านค้าที่ผู้ประกอบการธุรกิจมีส่วนร่วมในการให้บริการรับชำระเงินจากการเชื่อมต่อเพื่อทำธุรกรรมผ่านระบบของผู้ประกอบการธุรกิจ เช่น ร้านค้าภายใต้ผู้ประกอบการธุรกิจบริการสนับสนุน

บริการแก่ผู้รับบัตร (payment facilitator) ที่ผู้ประกอบการธุรกิจบริการแก่ผู้รับบัตร (acquirer) ให้บริการเชื่อมต่อ

“ภัยทุจริตดิจิทัล (digital fraud)” หมายความว่า ภัยทุจริตจากการทำธุรกรรมทางการเงินที่เกิดจากการกระทำหรือพยายามกระทำความผิดผ่านช่องทางดิจิทัล ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

“บัญชีม้า” หมายความว่า บัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งถูกนำมาใช้หรืออาจถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการรับเงินและถ่ายโอนเงินที่ได้มาจากอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

“แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ” หมายความว่า แหล่งข้อมูลที่มีการให้ข้อมูลหรือจัดทำข้อมูลอย่างมีเหตุผล มีหลักเกณฑ์ หรือมีการอ้างอิง เพื่อให้บุคคลทั่วไปหรือกลุ่มธุรกิจสามารถตรวจสอบหรือทราบข้อมูลต่าง ๆ ได้

“รพท.” หมายความว่า ธนาคารแห่งประเทศไทยตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

5.2 หลักเกณฑ์การบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า

5.2.1 การกำหนดนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า (policy and risk management framework)

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า โดยต้องจัดให้มีนโยบาย มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายในและกระบวนการติดตามตรวจสอบความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องจากการให้บริการรับชำระเงินกับร้านค้า รวมถึงการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัล ตั้งแต่เริ่มทำการรู้จักร้านค้าจนกระทั่งยุติความสัมพันธ์ทางธุรกิจ โดยผู้ประกอบการต้องดำเนินการ ดังนี้

(1) กำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจนในการทำหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายในและกระบวนการติดตามตรวจสอบความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องจากการให้บริการกับร้านค้า โดยครอบคลุมการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัลอย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทของปัญหาภัยทุจริตในแต่ละช่วงเวลา เพื่อให้สามารถลดความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้ให้บริการได้อย่างทันที่ ทั้งนี้ ระดับของคณะกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงต้องสอดคล้องกับความเสี่ยงในการให้บริการของผู้ประกอบการ โดยพิจารณาทั้งในมิติของรูปแบบการให้บริการรับชำระเงิน เช่น ช่องทางการรับร้านค้า ประเภทบริการรับชำระเงิน อาทิ การให้บริการรับชำระเงินด้วยบัตรอิเล็กทรอนิกส์

การให้บริการ QR Code การให้บริการ online direct debit และความเสี่ยงโดยรวมของร้านค้า เช่น ประเภทธุรกิจ ขนาดและจำนวนของร้านค้า

(2) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการรู้จักร้านค้า มาตรการบริหารจัดการ ความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายในและกระบวนการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง ที่ชัดเจนเป็น ลายลักษณ์อักษร ซึ่งผ่านความเห็นชอบและได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทหรือคณะกรรมการที่ ได้รับมอบหมายของผู้ประกอบธุรกิจ โดยครอบคลุมขั้นตอนสำคัญตั้งแต่การประเมินและจัดระดับความเสี่ยง ร้านค้าตามรูปแบบลักษณะและประเภทของธุรกิจ การรู้จักร้านค้า การบริหารติดตามและตรวจสอบ ความเสี่ยงร้านค้า และการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัล นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องจัดให้มีการ เผยแพร่และสื่อสารแก่พนักงานหรือบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง รวมทั้งมีการทบทวนนโยบายและมาตรการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำและปรับปรุงให้ทันสมัยอยู่ เสมออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

(3) กำหนดข้อตกลงในสัญญาการให้บริการกับร้านค้า โดยครอบคลุม หน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งอย่างน้อยต้อง ระบุถึงหน้าที่และความรับผิดชอบในการรู้จักร้านค้า การกำกับดูแลบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า การดำเนินการเมื่อเกิดภัยทุจริตดิจิทัล รวมถึงการร่วมรับผิดชอบภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดระหว่างผู้ประกอบ ธุรกิจและร้านค้า ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยงทั้ง ร้านค้าหลัก (master merchant) และร้านค้าอื่นภายใต้ร้านค้าหลัก (sub-merchant)

(4) กำหนดแนวปฏิบัติและกระบวนการทำงานเกี่ยวกับการรู้จักร้านค้า การควบคุมภายในและการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าที่มีประสิทธิภาพ โดยมีการแบ่งแยกหน้าที่ ความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกระบวนการทำงานด้านต่าง ๆ เพื่อให้มีการสอบทานและ ถ่วงดุลอำนาจอย่างเหมาะสม

(5) กำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการติดตามและประเมิน ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าที่ชัดเจนและวัดผลได้จริง และต้องปรับปรุงอย่าง สม่าเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ เช่น อัตราการทุจริตของร้านค้า (merchant fraud rate) และ จำนวนข้อร้องเรียนของลูกค้า

(6) จัดให้มีบุคลากร กระบวนการ เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ในการ จัดการภัยทุจริตดิจิทัลอย่างเพียงพอและเหมาะสม สอดคล้องกับความเสี่ยงในการให้บริการ ของผู้ประกอบธุรกิจ ทั้งนี้ ในการออกแบบและพัฒนาระบบงาน กระบวนการ และบริการการชำระเงินต้อง คำนึงถึงเหตุการณ์และปัจจัยความเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดภัยทุจริตดิจิทัลด้วย

นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องสื่อสารและพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรในองค์กรเกี่ยวกับการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้พนักงานทุกระดับมีความรู้ความเข้าใจที่เพียงพอในการกำกับดูแลและการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัลรูปแบบใหม่ ๆ ที่อาจเกิดขึ้น

(7) ติดตามและประเมินประสิทธิผลของนโยบาย มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายในและกระบวนการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง รวมทั้งปรับปรุงระบบงาน กระบวนการ และบริการที่เกี่ยวข้อง ให้สอดคล้องกับผลการประเมินและรูปแบบของภัยทุจริต เพื่อให้สามารถตรวจจับและจัดการธุรกรรมผิดปกติได้ทันเวลาที่

5.2.2 การดำเนินการตามนโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า (action)

ผู้ประกอบธุรกิจต้องนำนโยบายเกี่ยวกับการรู้จักร้านค้า มาตรการบริหารจัดการความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายในและกระบวนการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง ตามข้อ 5.2.1 มาปฏิบัติอย่างเคร่งครัด รวมถึงปฏิบัติไม่น้อยกว่ามาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าที่ ธปท. กำหนดด้วย นอกจากนี้ **เมื่อได้รับรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีม้าจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือระบบ Central Fraud Registry (CFR) หรือหน่วยงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ประกอบธุรกิจต้องนำรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีม้างกล่าวมาตรวจสอบ เพื่อประกอบการพิจารณาการประเมินและจัดระดับความเสี่ยงร้านค้า การรู้จักร้านค้า และการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าด้วย โดยครอบคลุมการดำเนินการ ดังนี้**

(1) ประเมินและจัดระดับความเสี่ยงร้านค้า ซึ่งอย่างน้อยต้องคำนึงถึงปัจจัยความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ให้ครอบคลุมดังนี้

- **ความเสี่ยงจากกลุ่มประเภทสินค้าหรือบริการ** ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำการจัดกลุ่มประเภทสินค้าหรือบริการตาม Merchant Category Code (MCC) ของผู้ให้บริการเครือข่ายบัตรระหว่างประเทศ หรือที่มีการกำหนดเป็นมาตรฐานร่วมกัน มาประยุกต์ใช้ในการจัดระดับความเสี่ยงร้านค้า

- **ความเสี่ยงจากการทุจริต การฟอกเงิน หรือการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย** ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง เช่น ประเภทสินค้าหรือบริการ ช่องทางการขายสินค้าหรือการให้บริการ รูปแบบธุรกิจ และสถานที่ตั้งของร้านค้า **ความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงความเสี่ยงจากภัยทุจริตดิจิทัล**

- **ความเสี่ยงจากปัจจัยอื่น** เช่น รูปแบบการดำเนินธุรกิจของร้านค้า ปริมาณธุรกรรม ความน่าเชื่อถือทางการเงินของร้านค้า และประวัติการดำเนินธุรกิจที่ผ่านมา

ให้ผู้ประกอบธุรกิจนำปัจจัยข้างต้นมาใช้ประเมินน้ำหนักความเสี่ยงร่วมกัน (risk weighting) และจัดระดับความเสี่ยงร้านค้า ซึ่งแบ่งเป็นอย่างน้อย 3 ระดับ ดังนี้

(1.1) ร้านค้าทั่วไป เป็นร้านค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจประเมินแล้วว่า ขายสินค้าหรือให้บริการทั่วไปที่ไม่เข้าลักษณะเป็นร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูงหรือร้านค้าที่มีลักษณะต้องห้าม ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจแบ่งเป็นกลุ่มย่อยตามระดับความเสี่ยง และขนาดของร้านค้า โดยพิจารณาจาก มูลค่าธุรกรรม เช่น มูลค่าการขายสินค้าหรือบริการต่อเดือน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการรู้จักและบริหารความเสี่ยงจัดการร้านค้าอย่างเพียงพอเหมาะสม

(1.2) ร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูง เป็นร้านค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจได้นำ ปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการประเมินแล้วพบว่าเข้าข่ายลักษณะการขายสินค้าหรือให้บริการที่มีความเสี่ยงสูงที่อาจถูกใช้เป็นช่องทางในการทำทุจริต โดยปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องซึ่งอาจทำให้เป็นร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูงคือลักษณะการประกอบธุรกิจของร้านค้า เช่น ร้านค้าที่มีการซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยน สินค้าที่มีราคาสูง โดยไม่มีแหล่งที่มาของสินค้าอย่างชัดเจน อาทิ ธุรกิจค้าอัญมณี เพชรพลอย ทองคำ และธุรกิจที่เกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล

(1.3) ร้านค้าที่มีลักษณะต้องห้าม เป็นร้านค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจ ประเมินแล้วว่าขายสินค้าหรือให้บริการที่ต้องห้ามตามกฎหมาย หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน เช่น เป็นสินค้าหรือบริการที่เข้าข่ายความผิดมูลฐานตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน รวมถึงร้านค้าที่มีรายชื่อ หรือมีเจ้าของหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า หรือผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง มีรายชื่อปรากฏในรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีม้าจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือระบบ CFR หรือหน่วยงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่ดำเนินการใด ๆ กับร้านค้าที่มีลักษณะต้องห้ามเพื่อเป็นการให้บริการหรือสนับสนุน หรือการส่งเสริมให้เกิดการหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมาย

(2) จัดให้มีและดำเนินการตามกระบวนการรู้จักและการบริหารจัดการ ความเสี่ยงร้านค้า สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงร้านค้า ซึ่งผู้ประกอบธุรกิจต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ในการกำกับดูแลร้านค้าที่อยู่ภายใต้การให้บริการรับชำระเงินของตน ตั้งแต่เริ่มรู้จักร้านค้าจนกระทั่งยุติความสัมพันธ์กับร้านค้า เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมาย รวมทั้งต้องไม่ดำเนินการใด ๆ เพื่อสนับสนุนการหลีกเลี่ยงหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

(2.1) การรู้จักร้านค้าเพื่อให้บริการรับชำระเงิน (onboarding)

(2.1.1) ผู้ประกอบธุรกิจต้องทำความรู้จักร้านค้า เจ้าของร้านค้าหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ให้สอดคล้องกับลักษณะและระดับความเสี่ยงของร้านค้า โดยให้ดำเนินการดังนี้

(1) ขอข้อมูลและหลักฐานแสดงตนของร้านค้า (identification) ที่บ่งชี้ถึงการประกอบธุรกิจของร้านค้า เจ้าของร้านค้าหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง และพิสูจน์ทราบข้อมูลและหลักฐานของร้านค้า (verification) เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความแท้จริง และความเป็นปัจจุบันของข้อมูลและหลักฐานแสดงตนดังกล่าว เช่น ตรวจสอบข้อมูลจากร้านค้า สื่อสาธารณะ ฐานข้อมูลภายในของผู้ประกอบธุรกิจ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(2) ตรวจสอบรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีมาตามที่ได้รับข้อมูลจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือระบบ CFR หรือหน่วยงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนด โดยหากพบชื่อร้านค้า เจ้าของร้านค้าหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง มีรายชื่อปรากฏในรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีมา ผู้ประกอบธุรกิจต้องไม่ให้บริการกับร้านค้าดังกล่าว

(3) ระบुकุ่มประเภทสินค้าหรือบริการของร้านค้า ตามที่ได้จากผลการประเมินและจัดระดับความเสี่ยงร้านค้า ในข้อ 5.2.2 (1)

(4) ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจให้บริการรับชำระเงินกับร้านค้าหลัก ให้ผู้ประกอบธุรกิจเรียกข้อมูลและตรวจสอบเอกสารเพิ่มเติมจากร้านค้าหลักเกี่ยวกับนโยบายการรับสมัคร และวิธีการดำเนินการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของร้านค้าอื่นภายใต้ร้านค้าหลักด้วย

อนึ่ง กรณีที่ร้านค้าเปิดบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินฝากธนาคารกับผู้ประกอบธุรกิจ เพื่อใช้เป็นบัญชีรับเงินค่าสินค้าหรือบริการ ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่เพิ่มเติมในการทำความรู้จักลูกค้าบุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคลให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดใช้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ หรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการรู้จักลูกค้า (Know Your Customer: KYC) สำหรับการเปิดบัญชีเงินฝาก แล้วแต่กรณี รวมทั้งเป็นไปตามกฎหมายหรือหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการแสดงตนและพิสูจน์ตัวตนของลูกค้าด้วย

(2.1.2) กรณีร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูง ผู้ประกอบธุรกิจต้องดำเนินการเพิ่มเติมจากข้อ (2.1.1) ในการพิสูจน์ทราบข้อมูลและหลักฐานของร้านค้า โดยต้อง

ตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่นำเชื่อถือ และตรวจสอบหน้าร้านหรือสถานที่ประกอบธุรกิจ (site visit) หรือโดยวิธีการอื่นที่เทียบเคียงการตรวจสอบหน้าร้าน เพื่อให้สามารถบ่งชี้และเชื่อได้ว่าข้อมูลและหลักฐานที่เกี่ยวกับร้านค้าถูกต้อง แท้จริง และเป็นปัจจุบัน ทั้งนี้ ต้องกำหนดให้มีคณะกรรมการที่ได้รับมอบหมายหรือผู้บริหารระดับสูงเป็นผู้อนุมัติการรับร้านค้าดังกล่าวด้วย

(2.2) การบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า (merchant risk management)

ผู้ประกอบธุรกิจต้องมีระบบงานหรือกระบวนการในการบริหารจัดการและตรวจสอบความเสี่ยงที่ได้กำหนดขึ้นตามข้อ 5.2.1 ดังนี้

(2.2.1) ติดตามและตรวจสอบสถานการณ์ของร้านค้าทั้งด้านการดำเนินธุรกิจ และความเสี่ยงของร้านค้าอย่างสม่ำเสมอ

(1) ดำเนินการตรวจจับความผิดปกติของธุรกรรมให้เป็นไปตามตัวชี้วัดและเงื่อนไขในการติดตาม และตรวจสอบความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ตามระยะเวลาและความถี่ให้สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของร้านค้า รวมถึงต้องมีการทบทวนและปรับปรุงตัวชี้วัดความเสี่ยงเงื่อนไข และความถี่ในการติดตามให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ที่ผู้ประกอบธุรกิจตรวจพบ เพื่อให้มั่นใจว่าเงื่อนไขและตัวชี้วัดดังกล่าวยังคงสะท้อนความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม และติดตามความเสี่ยงร้านค้าได้ทันการณ์ พร้อมทั้งจัดทำฐานข้อมูลรายชื่อร้านค้าหรือเว็บไซต์ที่มีพฤติกรรมและธุรกรรมต้องสงสัยเพื่อใช้ในการติดตามอย่างใกล้ชิด (watch list) และจัดเก็บข้อมูลไว้ให้ตรวจสอบเมื่อ กระทบ. ร้องขอ

(2) ติดตามปรับปรุงข้อมูลเกี่ยวกับร้านค้าอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของธุรกรรมรับชำระเงินและสถานะความเสี่ยงร้านค้าที่อาจเปลี่ยนแปลงไป โดยต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับร้านค้าแต่ละรายและเก็บรักษาไว้ให้เป็นปัจจุบันพร้อมใช้งาน

(2.2.2) ดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้า อย่างน้อย ดังนี้

(1) กำหนดวงเงินในการรับชำระเงินสำหรับร้านค้า แต่ละประเภทให้เหมาะสมกับข้อมูลและความเสี่ยงของร้านค้า เพื่อใช้เป็นเงื่อนไข (threshold) ในการบริหารจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม เช่น การตรวจสอบและขอข้อมูลเพิ่มเติมหากมีมูลค่าธุรกรรมเกินกว่าวงเงินที่กำหนดไว้

(2) ดำเนินการตามแนวทางและกรอบเวลาการ

ดำเนินการที่ได้กำหนดไว้ เช่น การแจ้งเตือน การยกระดับการเฝ้าระวังร้านค้าเพิ่มเติม การระงับการทำธุรกรรมกับร้านค้าที่ไม่ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือปรับปรุงแก้ไข การขยายระยะเวลาในการชำระมูลค่าสินค้าหรือบริการให้ร้านค้า การระงับการโอนเงินค่าสินค้าหรือบริการให้ร้านค้า การยุติความสัมพันธ์กับร้านค้า รวมทั้งกำหนดให้มีขั้นตอนและระยะเวลาการรายงานข้อมูลต่อผู้บริหารตามนัยสำคัญของความผิดปกติดังกล่าว

(2.2.3) เมื่อได้รับรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของ บัญชีม้าจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน หรือระบบ CFR หรือหน่วยงานอื่นตามที่กฎหมายกำหนด ผู้ประกอบธุรกิจต้องตรวจสอบรายชื่อบุคคลหรือนิติบุคคลที่เป็นเจ้าของบัญชีม้ากับชื่อร้านค้า เจ้าของร้านค้าหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริง ทั้งนี้ หากปรากฏว่ามีรายชื่อเป็นเจ้าของบัญชีม้า ให้ระงับการนำเงินค่าสินค้าหรือบริการเข้าบัญชีของร้านค้านั้น รวมทั้งระงับการให้บริการ เว้นแต่กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ยกระดับการตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับร้านค้าให้อยู่ในระดับที่เข้มข้น (Enhanced Customer Due Diligence: EDD) ตามช่องทางที่ผู้ประกอบธุรกิจกำหนด และพิสูจน์ได้อย่างแน่ชัดว่าร้านค้าดังกล่าวไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยให้เป็นไปตามประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยมาตรฐานและมาตรการเพื่อป้องกันอาชญากรรมทางเทคโนโลยีสำหรับผู้ประกอบธุรกิจจกกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

(2.2.4) ผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการ รู้จักและการบริหารจัดการตามความเสี่ยงร้านค้า โดยต้องมีการควบคุมดูแลและดำเนินการตามหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนดอย่างต่อเนื่อง และผู้ประกอบธุรกิจต้องกำหนดให้ master merchant ดำเนินการตามหลักเกณฑ์อย่างเหมาะสม รวมถึงต้องกำหนดกลไกและวิธีการที่ชัดเจนในการควบคุมดูแลเพื่อให้มั่นใจว่าการรู้จักร้านค้า และการบริหารจัดการความเสี่ยง sub merchant ภายใต้ master merchant สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ที่ ธปท. กำหนด นอกจากนี้ อาจมีแนวทางบริหารความเสี่ยงอื่นทดแทนที่ สอดคล้องกับระดับความเสี่ยงของ sub merchant เช่น การกำหนดให้ master merchant รับผิดชอบในกรณีที่เกิดการทุจริตจาก sub merchant ทั้งนี้ ผู้ประกอบธุรกิจต้องสามารถแสดงข้อมูลหลักฐานการดำเนินการตามข้างต้นได้ เมื่อ ธปท. ร้องขอ

(2.2.5) สำหรับร้านค้าที่มีความเสี่ยงสูง ผู้ประกอบธุรกิจต้อง ดำเนินการตรวจสอบและติดตามความเสี่ยงร้านค้าในระดับที่เข้มข้น โดยต้องมีระบบงานที่มีเทคโนโลยีหรือกระบวนการที่เข้มข้นในการติดตามและตรวจสอบธุรกรรมของร้านค้าได้อย่างครอบคลุมเพียงพอ ทั้งนี้ อาจพิจารณาให้ครอบคลุมถึงรูปแบบของภัยทุจริตดิจิทัลที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องทั้งที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและต่างประเทศ ช่องทางการให้บริการ ข้อมูลพฤติกรรมต้อง

สงสัยที่ผู้ประกอบการตรวจสอบเองหรือข้อมูลที่ได้รับแจ้งจากผู้ให้บริการทางการเงินรายอื่น ข้อมูลจากระบบ CFR และข้อมูลจากหน่วยงานอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

5.2.3 การดำเนินการเมื่อเกิดเหตุภัยทุจริตทางการเงิน (response) โดยมีกระบวนการแก้ไขสถานการณ์และดูแลร้านค้า เมื่อเกิดเหตุการณ์ภัยทุจริตดิจิทัลที่ชัดเจน รวดเร็ว และเป็นธรรม โดยผู้ประกอบการต้องดำเนินการอย่างน้อยดังนี้

(1) จัดให้มีช่องทางรับแจ้งเหตุการณ์ต้องสงสัยหรือเหตุการณ์ภัยทุจริตดิจิทัลจากการทำธุรกรรมทางการเงิน โดยมีช่องทางติดต่อทางโทรศัพท์ หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถติดต่อได้อย่างเพียงพอและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถแจ้งเหตุภัยทุจริตดิจิทัลได้โดยเร็ว ทั้งนี้ หลังได้รับแจ้งเหตุ ผู้ประกอบการต้องเร่งดำเนินการตามกฎหมายและหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด เพื่อลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น และให้การติดตามตรวจสอบเหตุการณ์เป็นไปอย่างทันกาล

(2) ต้องกำหนดระยะเวลาและข้อตกลงในการใช้บริการเพื่อดูแลร้านค้าที่ได้รับผลกระทบจากความเสียหายที่เกิดขึ้นจากเหตุการณ์ภัยทุจริตให้ชัดเจน เช่น การแจ้งให้ร้านค้าทราบเมื่อเกิดเหตุการณ์ การช่วยเหลือและดูแลร้านค้า รวมถึงสื่อสารและทำความเข้าใจกับร้านค้าเกี่ยวกับปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นอย่างทันกาล

(3) ต้องมีกระบวนการการดูแลร้านค้าที่ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม รวดเร็ว และเป็นธรรม ทั้งนี้ กรณีการจัดการภัยทุจริตดิจิทัลของผู้ประกอบการกระทบต่อร้านค้าที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำทุจริต ผู้ประกอบการต้องมีกระบวนการแก้ไขปัญหาที่รวดเร็ว เช่น การยกเลิกการระงับการโอนเงินค่าสินค้าหรือบริการให้แก่ร้านค้า ภายหลังจากที่ได้รับคำสั่งจากหน่วยงานทางการ หรือเมื่อได้ดำเนินการพิจารณาตามกระบวนการหรือหลักเกณฑ์ภายในที่ชัดเจนแล้ว

(4) ต้องมีกระบวนการในการรายงานเหตุการณ์ภัยทุจริตดิจิทัลแก่คณะกรรมการหรือผู้บริหารระดับสูงที่มีหน้าที่รับผิดชอบ อย่างเหมาะสมตามระดับความรุนแรงของเหตุการณ์

5.2.4 การแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านทางระบบหรือกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนดระหว่างผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ผู้ประกอบการต้องจัดให้มีกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ภัยทุจริตดิจิทัลผ่านทางระบบหรือกระบวนการตามที่กฎหมายกำหนดระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องที่สามารถส่งผ่านข้อมูลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อให้ผู้ประกอบการและหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง สามารถร่วมกันบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัลได้อย่างทันกาล

อันจะช่วยลดโอกาสในการเกิดความเสียหายต่อลูกค้าหรือประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องดำเนินการอย่างน้อย ดังนี้

(1) จัดให้มีกลไกการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สามารถส่งผ่านข้อมูลได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว โดยกำหนดแนวทาง กระบวนการ และช่องทางการสื่อสารประสานงานในการป้องกัน ติดตามและตรวจจับ จัดการและแก้ไขเหตุภัยทุจริตดิจิทัลระหว่างผู้ประกอบการธุรกิจ หน่วยงานกำกับดูแลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้ประสานงานที่ทำหน้าที่ดูแลและประสานงานร่วมกับหน่วยงานอื่นอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว

(2) สนับสนุนข้อมูลที่ต้องใช้ในการสืบสวนสอบสวนและติดตามหาผู้กระทำความผิด ให้แก่พนักงานสอบสวนที่ได้รับมอบหมายเมื่อถูกร้องขออย่างทันกาล โดยจัดให้มีผู้รับผิดชอบดูแลและประสานงานอย่างชัดเจน

5.2.5 การสร้างความตระหนักรู้ถึงภัยทุจริตดิจิทัลจากการทำธุรกรรมทางการเงิน

ผู้ประกอบการธุรกิจมีหน้าที่ในการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยทุจริตดิจิทัลให้แก่ร้านค้า เพื่อป้องกันและลดโอกาสเกิดความเสียหาย โดยดำเนินการในเชิงรุกอย่างเป็นวงกว้างและสม่ำเสมอ ด้วยวิธีที่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติผ่านช่องทางที่ร้านค้าสามารถเข้าถึงได้ง่าย เช่น การจัดทำภาพสรุปข้อมูล (infographic) บนสื่อทางสังคม รวมทั้งให้การสนับสนุนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยมีเนื้อหาครอบคลุมรูปแบบต่าง ๆ ของภัยทุจริตดิจิทัลที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน วิธีการป้องกันและแนวทางการแจ้งปัญหาเมื่อเกิดเหตุ

5.2.6 การรายงานข้อมูลต่อ ธปท.

ผู้ประกอบการธุรกิจต้องจัดทำและจัดส่งแบบรายงานเพื่อประโยชน์ในการติดตามประเมินประสิทธิภาพของการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัลในภาพรวมและของผู้ประกอบการ รวมทั้งความเหมาะสมของนโยบายทางการ ในรูปแบบและตามระยะเวลาที่ ธปท. กำหนด รวมถึงจัดทำและจัดส่งรายงานและข้อมูลอื่นเพิ่มเติมเป็นรายกรณีตามที่ ธปท. ร้องขอ

5.2.7 การเปิดเผยข้อมูลการถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษ

กรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษอันเนื่องมาจากการปฏิบัติฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจเปิดเผยข้อมูลการถูกเปรียบเทียบปรับหรือถูกกล่าวโทษดังกล่าวตามหลักเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลที่กำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทยว่าด้วยการบริหารจัดการด้านการให้บริการแก่ลูกค้าอย่างเป็นธรรม (Market Conduct) หรือหลักเกณฑ์อื่นที่เกี่ยวข้อง โดยอนุโลม

อย่างไรก็ดี ธปท. ขอสงวนสิทธิในการไม่ให้ผู้ประกอบธุรกิจเปิดเผยข้อมูลการถูกดำเนินการทางกฎหมายตามที่ระบุข้างต้น หากเห็นว่าอาจกระทบกับความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน รวมถึงประสิทธิผลของการบริหารจัดการภัยทุจริตดิจิทัล

5.3 การดูแลและการเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารหลักฐาน

ผู้ประกอบธุรกิจต้องดูแลข้อมูลร้านค้า รวมถึงข้อมูลเจ้าของร้านค้าหรือผู้มีอำนาจจัดการร้านค้า และผู้ได้รับผลประโยชน์ที่แท้จริงให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และจัดเก็บรักษาข้อมูลและเอกสารหลักฐานที่ได้มาจากการปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้ รวมถึงบันทึกรายละเอียดการทำธุรกรรมของร้านค้า ไว้ในระบบหรือสถานที่ที่มีความมั่นคงปลอดภัย โดยให้เก็บรักษาตามระยะเวลาที่กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดไว้ เพื่อให้ ธปท. หรือผู้มีอำนาจตามกฎหมายอื่นสามารถตรวจสอบ หรือใช้เป็นหลักฐานในการสอบสวนหรือการพิจารณาดำเนินคดี หรือเพื่อประโยชน์ในการติดตามตรวจสอบและการควบคุมภายในของผู้ประกอบธุรกิจ

6. บทเฉพาะกาล

เมื่อประกาศฉบับนี้มีผลบังคับใช้แล้ว หากผู้ประกอบธุรกิจไม่สามารถปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การรู้จักและการบริหารจัดการความเสี่ยงร้านค้าที่กำหนดในข้อ 5.2.1 ให้ผู้ประกอบธุรกิจดำเนินการจัดให้มีนโยบายเกี่ยวกับการรู้จักร้านค้า มาตรการบริหารความเสี่ยง กระบวนการควบคุมภายในและกระบวนการติดตามตรวจสอบความเสี่ยง รวมถึงระบบงานที่เกี่ยวข้อง ให้แล้วเสร็จภายใน 180 วันนับจากวันที่ประกาศฉบับนี้มีผลใช้บังคับ โดยไม่ต้องยื่นขอผ่อนผันมายัง ธปท. และเมื่อได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดครบถ้วนแล้ว ให้แจ้ง ธปท. ทราบโดยทันที เป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ สำหรับร้านค้าที่ผู้ประกอบธุรกิจได้ให้บริการรับชำระเงินก่อนที่ประกาศฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจทบทวนข้อมูลและดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในประกาศฉบับนี้ ตามระดับความเสี่ยงของร้านค้าภายในรอบระยะเวลาที่เหมาะสม

7. วันเริ่มต้นบังคับใช้

ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ กันยายน 2568

(นายเศรษฐพุฒิ สุทธิวาทนฤพุฒิ)

ผู้ว่าการ

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ฝ่ายนโยบายระบบการชำระเงินและเทคโนโลยีทางการเงิน

โทรศัพท์ 0 2283 5137, 0 2356 7230